

Fractie SP
T.a.v. *dhr. J. Zoll*

E-mail gemeente@oss.nl
www.oss.nl

Postbus 5
5340 BA Oss

Wilt u bij uw reactie de
datum van deze brief en
ons kenmerk vermelden?

Datum	Ons kenmerk	Behandeld door	Doorkiesnummer
11 mei 2021		M. Franken	629507
Onderwerp			Aantal bijlagen
Artikel 41 vragen van de fractie SP over verontreiniging Boschpoort			--

Geachte heer Zoll,

U hebt het college op 11 april j.l. artikel 41 vragen gesteld. Deze vragen gaan over de verontreinigingen onder de wijken Boschpoort en Krinkelhoek, het voormalige bedrijfsterrein van Philips.

Voordat de vragen puntsgewijs worden beantwoord treft u hierbij een korte uitleg over het wettelijk kader, proces en context van locatie Boschpoort.

De Wet bodembescherming classificeert naar omvang en ernst de historische bodemverontreinigingen. De locatie Boschpoort wordt, net als 5 andere locaties in Oss, aangeduid als 'ernst en spoed'.

Voor ernst & spoed locaties wordt een beschikking aangevraagd door de eigenaar. En vervolgens wordt een saneringsplan ingediend dat, na goedkeuring, binnen een termijn moet worden uitgevoerd. De provincie is 'eigenaar' van deze spoedlocatie Boschpoort. Dit wordt uitgelegd bij vraag 9.

Het proces dat nu plaatsvindt en waarover percee-eigenaren zijn geïnformeerd is de ontwerp beschikking. Het bevoegd gezag is provincie Noord-Brabant en in uitvoering is dat omgevingsdienst Zuid Oost Brabant (ODZOB).

De gemeente is dus geen bevoegd gezag en geen eigenaar in deze. Wél is de gemeente in overleg met de eigenaren van ernst & spoedlocaties in Oss over een eventuele gezamenlijke aanpak van de verontreinigde grondwaterpluimen. Het gaat om een gebiedsgerichte aanpak. Besluitvorming hierover moet nog aan het college worden voorgelegd. Naar verwachting gebeurt dit in de zomerperiode. In een later stadium zullen we u hierover nader informeren.

Bij de beantwoording van de vragen is de omgevingsdienst Zuid Oost Brabant betrokken geweest.

Beantwoording vragen:

1. Vanaf begin jaren tachtig tot 2003 is er grondwater opgepompt en gezuiverd. Waarom is dit gestopt in 2003?

Antwoord ODZOB:

De onttrekking leidde niet meer tot daadwerkelijke afname van de gehalten in het grondwater. Daarna is de verontreiniging nog enige jaren gemonitord door onze gemeente.

2. De verontreinigingen die nu zijn gevonden bevinden zich onder de Krinkelhoek en ook nog steeds onder Boschpoort. De verplaatsing van de verontreiniging gaat erg langzaam. Is er destijds gemeten wat de stroomrichting en stroomsnelheid is van het grondwater onder de genoemde wijken? Zo ja, wat is daarvan de uitkomst?

Antwoord:

Op basis van de kennis van de bodemopbouw en hydrologische kenmerken zijn stroomrichting en stroomsnelheid af te leiden. Grondwaterstromingsrichting is van nature Noord/Noord Westelijke richting.

3. In het Brabants Dagblad artikel van 10 april 2021 wordt melding gemaakt van de aanwezigheid van gechloreerde koolwaterstoffen. Om welke stoffen gaat het hier?

Antwoord:

Het gaat om tetrachlooretheen (PER) dat behoort tot de zogenaamde vluchtige gechloreerde koolwaterstoffen (VOCI). PER kan in de bodem door bacteriën worden afgebroken tot TRI, DCE en VC en vervolgens tot onschadelijke stoffen.

4. Verschillende bedrijven op industrieterrein Moleneind pompen grondwater op voor productiedoeleinden, onder andere voor voedselbereiding. Dat geeft mogelijk een extra stroming van grondwater vanuit het centrum van Oss richting Moleneind. Wordt deze grondwaterstroming in de gaten gehouden. Zo nee, waarom niet? Zo ja, wat is daarvan het resultaat?

Antwoord:

Recente modellering van het diepe grondwater onder de stad Oss laat zien dat de stroming van het grondwater Noord-Westelijk is. De modellering is uitgevoerd in voorjaar 2020 door bureau BioClear Earth en is gebaseerd op diverse, actuele grondwateronderzoeken.

NB: Er is een bedrijf op Moleneind vergund om grondwater op te pompen maar gebruikt dit alleen voor koeldoeleinden en *niet* voor voedselbereiding.

Andere vergunde onttrekkingen op Moleneind zijn er voor grondwaterbeheersing en koude/warmte opslag. Dus ook *niet* voor voedselbereiding.

5. Door de omgevingsdienst Zuidoost-Brabant wordt gesteld dat alleen het grondwater verontreinigd is en niet de bovenliggende grond. De eerder gevonden stoffen lossen nauwelijks op in water en blijven door hun lagere soortelijk gewicht op de waterlaag liggen. In 40 jaar zal een flink deel van de grondwatermassa zich hebben verplaatst

richting de Maas. Als het water nu nog steeds zodanig verontreinigd is dat er gesaneerd moet worden dan is de aanwezigheid van een depot met oplosmiddelen onder de grond van Boschpoort niet uitgesloten. Op grond waarvan wordt nu beweerd dat er geen verontreiniging meer in de grond aanwezig is? Gaat er nog actief gezocht worden naar verontreinigingen in de grond onder Boschpoort?

Antwoord:

In 1980 is een grondsanering uitgevoerd, waarbij de verontreinigde grond tot 2,5 à 4 meter diep is verwijderd. Volgens de bekende gegevens zou er geen verontreinigde grond zijn achtergebleven.

Omdat in grondwater nog steeds verontreiniging met VOCl wordt aangetroffen (monitoring 2018, 2020) wordt ook nagegaan of er VOCl verontreinigde grond is achtergebleven. Dit gebeurt door het aanvullend onderzoek dat op heel korte termijn plaatsvindt.

ODZOB heeft dit als volgt in de ontwerpbeschikking opgenomen:

'Om adequate saneringsplannen op te kunnen stellen dient de verontreinigingssituatie te worden geactualiseerd en dient de omvang van de grondwaterverontreiniging in stroomafwaartse en verticale richting nader in beeld te worden gebracht. Ook dient aanvullend onderzoek te worden uitgevoerd naar mogelijk bij de grondsanering in 1980 achtergebleven verontreiniging met VOCl, mogelijke uitdamping uit de verontreiniging en mogelijke permeatie van drinkwaterleidingen.'

NB: VOCl lossen behoorlijk goed op in water en zijn juist zwaarder dan water. Er kan dus geen drijfslaag ontstaan, want dat kan alleen bij stoffen die lichter zijn dan water zoals olie en benzine. Omdat VOCl zwaarder zijn dan water zou eerder een zaklaag kunnen ontstaan. De aangetroffen gehalten wijzen echter niet op de aanwezigheid van een zaklaag.

6. De bewoners van Boschpoort zijn ongerust over de veiligheid van henzelf en hun kinderen. Het Brabants Dagblad meldt dat bewoners grondwater oppompen voor hun groentetuinen en zwembadjes. Is het oppompen van grondwater voor deze doeleinden toegestaan of vergunning plichtig?

Antwoord:

De aangeschreven perceeleigenaren hebben met de ontwerpbeschikking van ODZOB nu de volgende gebruikers-beperkingen: *'Het onttrekken van grondwater is alleen toegestaan met goedkeuring de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant.'*

Bewoners die grondwater oppompen zullen dit dus moeten gaan melden bij de ODZOB. Een aantal heeft dat al gedaan. Het is niet vergunningplichtig.

7. Gaat de gemeente de bewoners van Boschpoort en de Krinkelhoek actief benaderen om het gebruik van grondwater te ontraden?

Antwoord:

Nee, dit is de rol van de ODZOB; de gebruiksbeperkingen op de locatie worden door ODZOB gecommuniceerd aan de perceeleigenaren.

Door het toesturen van de ontwerpbeschikking in maart j.l. heeft de ODZOB de eigenaren ervan op de hoogte gesteld dat zij geen grondwater mogen onttrekken zonder toestemming van de ODZOB.

Er volgt nog de definitieve beschikking; perceeleigenaren worden dan opnieuw geïnformeerd door ODZOB.

8. In hoeverre is de volksgezondheid van de bewoners in het geding? Met name ook in het gebied rondom de molen? Is een onderzoek naar het voorkomen van schadelijke stoffen bij bewoners wenselijk? Wat is het oordeel van de GGD in deze?

Antwoord ODZOB:

In de beschikking staat dat er geen humane risico's aanwezig zijn bij gebruik van het terrein voor wonen met tuin. Dit is berekend met het computermodel Sanscrit. In deze berekening is er rekening mee gehouden dat er kleine moestuinen aanwezig zijn. De GGD is daarom in deze fase niet om advies gevraagd.

Als de resultaten van het aanvullend onderzoek daartoe aanleiding geven, kan GGD gevraagd worden gericht naar de humane risico's te kijken.

Consumptie van ongezuiverd grondwater wordt overigens afgeraden; dat geldt ook voor niet verontreinigde terreinen in heel Nederland.

9. De provincie is bij de sanering het bevoegd gezag. De verontreiniging is afkomstig van de voormalige Philips vestiging in Oss. Gaat de gemeente Oss er bij de provincie op aandringen om Philips, al dan niet moreel, aansprakelijk te stellen voor de verontreinigingen onder hun voormalige bedrijfsterrein?

Antwoord:

Nee, Philips kan niet meer aansprakelijk gesteld worden. In september 2014 zijn de Staat der Nederlanden en onder andere Koninklijke Philips N.V. een vaststellingsovereenkomst overeengekomen. In deze overeenkomst heeft koninklijke Philips N.V. de aansprakelijkheid voor deze verontreiniging afgekocht en heeft hiervoor een finale kwijting gekregen. Het rijk heeft deze locatie vervolgens overgedragen aan provincie NOB.

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van de gemeente Oss,

De secretaris,
Drs. H. Mensink

De burgemeester,
Drs. W.J.L. Buijs-Glaudemans